

Undervisningsfilm, oppgave 3

Av Siv Hansen, 16.02.2020

Denne oppgaven består av 3 deler: film hvor man viser ulike virkemidler som kan brukes i film, en undervisningsfilm som viser redigering i Premiere Pro og kommentar av medstudenters oppgave.

Del 1 Film om virkemidler i film

I denne deloppgaven skulle vi utforske virkemidler i film. Det finnes en rekke virkemidler man kan bruke. Jarle Leirpoll (2015) nevner blant annet disse i sin bok: bildeutsnitt, kameravinkel eller perspektiv, kamerabevegelser, bildekomposisjon samt lys og lyd. Alle disse virkemidlene kan bidra til at filmen blir mer interessant for den som ser på, og er med på å fortelle historien slik man vil at den skal være.

Filmingen ble foretatt over 5 takninger, hvor ulike filmatiske virkemidler ble testet ut. Virkemidlene som ble forsøkt filmet var

- 1. Bildeutsnitt** med stor totalt (oversiktsbilde) STOT, total TOT, Halvtotalt HTOT, halvnært HNÆ, nærbilde NÆ, ultra nært UNÆ
- 2. Kameravinkel** med normalperspektiv (øyehøyde), fugleperspektiv, froskeperspektiv.
- 3. Kamerabevegelse** med tilting, panorering, kamerakjøring, rask kjøring, zoom, sjokkzoom, håndholdt, Dutch tilt (skeive bilder)
- 4. Bildekomposisjon** med bildets retning, blikkretning, luft i bilde
- 5. Manipulering av tid** med tidsforkorting, tidsforlenging, parallellhandling
- 6. Lys og skygge** med kunstig lys, naturlig lys, vinduslys, overdreven bruk av lys (under, over)

7. Lyd med avstand til mikrofon, musikkbakgrunn, atmosfærlyd

I punkt 1 er det ulike bildeutsnitt som er fokus. De ulike utsnittene kan oppleves som forskjellig og bidra til å understøtte eller bryte med historien som fortelles. Leirpoll beskriver TOT-HNÆ-NÆ som en vanlig sekvens. I punkt 2, kameravinkel, kan man bruke kameraet plassering ift motivet for å fortelle historien. Det er vanlig å filme et intervju i øyehøyde - som er en nøytral kameravinkel. En person man ønsker skal utstråle autoritet filmes kanskje nedenfra og opp, mens en vinkel ovenfra og ned kan beskrive en mer underordnet rolle.

I punkt 3 er det bevegelser av kamera som stod i fokus. Siden jeg filmer med DSLR (speilrefleks) var dette en utfordrende del å filme. Kameraet mitt, et Nikon d7500 stod på stativ, men stativet var ikke stabilt nok til å tåle bevegelse på objektivets zoom-ring under opptak og deloppgaven med zoom kunne vært bedre. Panorering (sideveisbevegelse) og tilting (vertikal bevegelse) gikk bedre siden jeg hadde en gimbal tilgjengelig. Læringen i panorering og tilt er at det bør være en grunn for kamerabevegelsene. I første filmingsesjon filmet jeg en panorering av en jente som gikk forbi oss på lekeplassen. Jeg panorerte for fort og etter en stund ble jenta hengende etter i bildet, mens jeg filmet noe helt annet. I takning 4, da jeg panorerte på biler gikk dette bedre. I tilt lærte jeg at stoppunktet på tilt må være et utsnitt med mening. Jeg tiltet på noen statuer utenfor biblioteket i Elverum, og startet med sokkelen og endte på hodet. I den første takningen endte jeg på brysthøyde på statuen - noe som verken var spennende eller fortalte en historie.

I punkt 4, bildekomposisjon, var det også noen aha-opplevelser. For eksempel; hva menes med "bildets retning"? Jeg har tolket det som en bevegelse i bildet, hvor tomrommet i bildet er i bevegelsesretning. Videre har vi "blikkets retning". Første tolkning var at det var å filme folk bakfra, men poenget er at vi skal se hva hovedpersonen ser.

I punkt 5 er tidsforkortning enkelt. Det skjer hele tiden i film - ellers ville de ikke klart å få den til å vare så kort som den gjør. Tidsforlenging derimot var vanskeligere. I parallelhandling bestod læringen i at en parallelhandling ikke bare er handlinger som foregår samtidig, men at det må være en grunn for parallelhandlingen - på ett eller annet tidspunkt må

disse møtes. Jeg filmet mine kolleger som spiste lunsj, mens jeg jobbet. En bedre løsning enn å veksle mellom å vise kolleger som spiser og jeg som jobber ville vært hvis jeg etterhvert kom ut til dem for å spise lunsj. Det får bli neste gang.

Punkt 6 og 7 gikk fint. Ulike typer lyd og lys er lett tilgjengelig.

Selve filmingen viste seg å være vanskeligere enn forventet. Jeg har tatt film ved 4 ulike anledninger og fremdeles er jeg ikke i mål. I de første seansene hadde jeg en ide om at jeg skulle filme det som skjedde, og at jeg skulle lage utsnitt, vinkler eller annet utifra det. Det gikk ikke så bra: en film må regiseres. Det gjør at noen av deloppgavene ikke er så bra som de burde vært, men i dette tilfellet må jeg ta i bruk det jeg har tilgjengelig og gjøre det beste ut av det.

Denne deloppgaven er ikke levert, men vil bli levert i løpet av kommende uke.

Deloppgave 2 Undervisningsfilm

I deloppgave 2 skulle man lage en undervisningsfilm hvor man viste redigering i Premiere Pro, med punktene 1) import, 2) redigering og 3) eksportering. I utgangspunktet ser det ut som en enkel oppgave med 3 små punkter, men punkt 2 kan gjøres så stor man bare orker. På Lynda/LinkedIn Learning ligger det undervisningsfilmer som dekker disse punktene med varighet på 9 timer+. Jeg har derfor valgt å legge redigeringen på et svært basic nivå, med et utdrag fra filmen i deloppgave 1. Punktene jeg har valgt å dekke er

- 1) Import
 - a) Starte Premier Pro
 - b) Dashboard og tastaturnarveier
 - c) Import av medieklipp
- 2) Redigering
 - a) Opprette sekvenser

- b) JKL-redigering
 - c) Enkel fargekorrigering
 - d) Enkel grafikk
 - e) Enkel redigering med effekter
 - f) Enkel lydkorrigering
 - g) Proxy
- 3) Eksportering

Dette ble til sammen 12 sekvenser som ble satt sammen til en film på litt over 20 minutter.

Deloppgaven består i å filme mens man redigerer i Premiere Pro med skjermopptaksverktøy. Det finnes mange ulike skjermopptaksverktøy på markedet og mitt valg falt på ApowerREC, noe som jeg i ettertid ser på som en gigantisk tabbe. Fra USN ble det foreslått Screencast-o-matic, men den fikk jeg ikke til å fungere.

ApowerREC er et verktøy fra helvete. Jeg har filmet timesvis med redigering for å oppdage at ved lagring blir ikke lyd og bilde synkronisert skikkelig, med konsekvens av at for alle skjermopptaksklipp har jeg måtte skille lyd og bilde og korrigere som best jeg kunne for å få lyd til å stemme overens med det man ser på skjermen. I tillegg har jeg hatt ekstern lyd, med en Saramonic mygg-microfon (liten microfon som festes på skjorta). Denne har vært stabil i drift, men gjorde det ikke enklere å synkronisere lyd og bilde. Videoklippene fra ApowerREC er alle justert med hastighet, fra 50% avspillingshastighet til 90%. Det finnes ikke ett eneste klipp hvor lyd og bilde var synkronisert. Opptakshastighet er 25 f/sek - noe som burde fungere helt fint. Jeg fant ingen steder å justere avspillingshastighet.

I tillegg til at lyd og bilde ikke var synkront har jeg hatt problemer med å få Premier Pro til å vise riktig utsnitt av den importerte videoen. Normalt sett ville jeg kunne zoome ned til feks 10 prosent i programvisningsvinduet og så justert størrelsen der, men gang på gang viste dette vinduet at visningen ER korrekt og at det ikke finnes justeringsmuligheter. Likevel ser jeg at under eksport er noen av videoene overdimensjonert for visningsformatet og vi ser bare deler av skjermen. Jeg velger å legge skylden på ApowerREC.

Siden ApowerREC ikke fungerte slik jeg hadde ønsket, er redigeringen av undervisningsfilmen gjort på et svært lavt nivå.

I tillegg til dette har jeg oppdaget at datamaskinen min, en Lenovo T470, ikke tilfredsstillt krav for å kjøre Premiere Pro. Det betyr at avspilling hakker og lagger, og dette vises også på skjermfilmene. Jeg får ikke gjort noe med det, utover å sette rendring i Software Only og opprette Proxies (derav filmen om proxies) der det er mulig. Jeg kunne ikke se noen forskjell på avspilling med eller uten proxy, og periodevis ser man hakking i avspillingen i filmen.

Undervisningsfilmen kan sees her: <https://youtu.be/yligswmQAaw>

Sekvensen som ble redigert i filmen kan sees her: <https://youtu.be/zvSLZ9t4qOc>

Deloppgave 3 kommenter på medstudenters arbeid

Denne delen av oppgaven er ikke gjennomført på det nåværende tidspunkt. Internett er stort og jeg vet ikke hvor mine medstudenter har publisert sitt arbeid.

Referanse

Leirpoll, J. *Video i praksis*. 5ed. Elverum, Jarle Leirpoll forlag